

การพัฒนารูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค*
THE MODEL OF PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY FOR IMPROVING
STUDENTS' QUALITY OF BANKLONGKAE SCHOOL

ธเนตร โชควิเศษชัยสิทธิ์¹
Thanate Chokwisetchaisit¹
โรงเรียนบ้านคลองแค จังหวัดสมุทรสาคร¹
Banklongkae School, Samut Sakhon Province, Thailand.¹
Email : thanate.rb@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอน จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ปัจจัยนำเข้า 4) กระบวนการบริหารชุมชน ๖ 5) ผลผลิต 2. รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนของคู่มือการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. การทดลองใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในปีการศึกษา 2566 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2565 ทุกรายวิชา มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.44 2) ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ในปีการศึกษา 2566 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2565 ทุกข้อ จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมินในระดับดีเยี่ยม เพิ่มขึ้นเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 8.69 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในปีการศึกษา 2566 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2565

ทุกข้อ จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมินในระดับดีถึงดีเยี่ยมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 9.69 และ 4) ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4. การประเมินรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค พบว่า มีความคิดเห็นในด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแคในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : 1. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2. รูปแบบการบริหาร 3. ยกระดับคุณภาพผู้เรียน

ABSTRACT

The research aims to 1) Study the guidelines for creating the model of professional learning community for improving students' quality of Banklongkae School, 2) Creating and examine and handbook the model of professional learning community for improving students' quality of Banklongkae School, 3) Study the effect of implementing the model of professional learning community for improving students' quality of Banklongkae School, 4) Evaluate the model of professional learning community for improving students' quality of Banklongkae School. The sample used in this research were 19 teachers, the researcher employed various research tools: satisfaction of the model of professional learning community for improving students' quality of Banklongkae School, statistics used to analyze data are: percentage means and standard deviation.

The findings were as follows: 1. Study results the guidelines for creating the model of professional learning community for improving students' quality of Banklongkae School comprised five factors were as follows: 1) Principal of model. 2) Objective of model. 3) Inputs. 4) Process. 5) Outputs. 2. The model of professional learning community for improving students' quality of Banklongkae School was found the model was accuracy, suitability, feasibility, and usefulness are at the highest level. Handbook the model of professional learning community for improving students' quality of Banklongkae School was accuracy, suitability, feasibility, and usefulness. The overall was at the highest level. 3. Result of using the model of Professional Learning Community for improving students' quality of Banklongkae School. 1) Quality of learners in this semester academic in 2023, an average of 6.44 percent increased from 2022 for all subject. 2) For the competencies of learners in the academic in 2023 increased from the 2022 in all aspects average the total of students who passed the assessment at good to excellent level accounted for 8.69 percent 3) The desirable characteristics in 2023 increased from the 2022 in all items, averaging the total of

students assessed at good to excellent level accounted for 9.69 percent and 4) The satisfaction of the model of Professional Learning Community for improving students' quality of Banklongkae School. The overall was at the highest level. 4. The overall satisfaction assessment of the model of Professional Learning Community for improving students' quality of Banklongkae School was found usefulness of the model of Professional Learning Community for improving students' quality of Banklongkae School. The overall was at the highest level.

Keywords : 1. Professional Learning Community 2. Model 3. Improving students' quality

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหามกุฏมิตลอดยุคเดชพระราชทานแก่ครูใหญ่โรงเรียนและนักเรียนที่สมควรได้รับพระราชทานรางวัล ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2519 ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐานพระราชวังดุสิต วันพฤหัสบดีที่ 3 สิงหาคม 2521 ความในตอนหนึ่งว่า “นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง มิฉะนั้นจะไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน และการดำรงชีวิตในสมัยปัจจุบัน เพราะปัจจุบันนี้โลกเรากำลังเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อีกเหตุหนึ่งที่น่าจะสำคัญคือ วิชาการทั้งปวงนั้นถึงจะมีประเภทมากมายเพียงใดก็ตาม แต่เมื่อนำมาใช้สร้างสรรค์สิ่งใดก็ตามก็ต้องใช้ด้วยกัน หรือต้องนำมาประยุกต์เข้าด้วยกันเสมออย่างกับอาหารที่เรารับประทานกว่าจะสำเร็จรูปขึ้นมาให้รับประทานได้ ต้องอาศัยวิชาประสมประสานกันหลายอย่าง และต้องผ่านการปฏิบัติมากมายหลายอย่างหลายตอน ดังนั้นผู้จัดการศึกษาจึงต้องถือเป็นกิจสำคัญที่จะสอนให้นักเรียนได้เห็นได้เข้าใจซึมซาบว่าวิชาต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ถึงกันและมีอุปการะแก่กัน ทั้งฝ่ายวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ ไม่มีวิชาใดที่นำมาใช้โดยลำพังตัว หรือเฉพาะอย่างได้เลย ครูทุกคนจะต้องสามารถนำวิชาการในหลักสูตรมาสอนให้สัมพันธ์กันให้ได้ และในการให้นักเรียนเรียนรู้นั้น วิชาใดที่เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติได้ก็จะต้องให้นักเรียนปฏิบัติ เพราะการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์จากการปฏิบัติจะทำให้รู้จริงและแม่นยำอาจหยิบยกขึ้นมาใช้ได้เสมอด้วยความเคยชินชำนาญฝึกกันอย่างตรงกันข้ามกับการสอนให้รู้โดยมิได้ลงมือปฏิบัติให้เห็นจริงซึ่งมักจะกลายเป็น “การเรียนรู้เพียงให้สอบได้” หรือ “เรียนรู้เพื่อนำไปลืมทิ้งเสียโดยมาก” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559)

จากพระบรมราโชวาทที่ผู้วิจัยได้อัญเชิญมาสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 4 ที่กล่าวถึงความหมายของการศึกษาว่าเป็นวิธีสร้างองค์ความรู้ทำให้เกิดการพัฒนาในแต่ละคน โดยที่ได้รับการปลูกฝัง การสืบสานทางวัฒนธรรม การฝึกอบรม การฝึกฝน กระบวนการสร้างความรู้มาตรา 6 ให้ยึดหลักว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์

กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2560 – พ.ศ. 2579) นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านที่ 3 การส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อสร้างผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภทให้เป็นบุคลากรที่มีทักษะวิชาชีพขั้นสูง มีความเป็นมืออาชีพ มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนได้ ในส่วนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ได้แก่ การส่งเสริมด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพขึ้นเพื่อเป็นแนวคิดของการสร้างสถานศึกษา ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่เน้นการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ และมุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของบุคคลและองค์กร ตลอดจนให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลายได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสอดคล้องกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้กับองค์กร เป็นผู้ให้คำแนะนำส่งผลให้กระบวนการให้ความร่วมมือง่ายขึ้น บทบาทของผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ สถานศึกษาจะนำไปสู่การสร้างบรรยากาศชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จในการสร้างโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงระดับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนบ้านคลองแค ได้ตระหนักถึงความสำคัญในปัญหาดังกล่าว ที่ต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาอย่างเร่งด่วนในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ จากปัญหาที่ได้กล่าวมาของโรงเรียนบ้านคลองแค ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว มาวิเคราะห์ถึงวิธีการขั้นตอนในการแก้ปัญหาที่ผ่านมาพบว่า โรงเรียนบ้านคลองแคได้ใช้กระบวนการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาดำเนินการพัฒนาบุคลากรเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา แต่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพยังไม่มีองค์ประกอบ กระบวนการในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ขาดการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง บุคลากรขาดความรู้และความเข้าใจ ขาดความเชื่อมั่นว่ากระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะสามารถทำให้พัฒนาไปสู่ผลสำเร็จได้ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค เพื่อสามารถนำไปเป็นแนวทางพัฒนาด้านนโยบายของสถานศึกษา แนวทางพัฒนาด้านพัฒนาองค์กร และแนวทางพัฒนาบุคลากร ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศโดยรวม โดยที่ผลงานทางวิชาการจะสร้างประโยชน์ในกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับผู้เรียน ส่งผลให้เกิดคุณภาพและความพึงพอใจต่อนักเรียน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งสอดคล้องกับวิธีการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

2.2 เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

2.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

2.4 เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

3. ประโยชน์ที่득จากการวิจัย

3.1 ได้ทราบข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการบริหารสถานศึกษาด้วยรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

3.2 ได้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนที่เป็นรูปธรรม ส่งผลดีต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

3.3 ได้ทราบข้อมูลผลการดำเนินงานและปัจจัยในการบริหารสถานศึกษาด้วยรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

3.4 ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแคมาประยุกต์ใช้พัฒนาการศึกษาต่อไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค โดยดำเนินการดังนี้ ในการศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค โดยการวิเคราะห์เอกสาร

ขั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ด้วยการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 1.3 การสรุปผลการศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสรุปรูปแบบทางการสร้างรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยศึกษาผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 ด้วยการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ในการสร้างและตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

ขั้นที่ 2.3 การบรรณาธิกรรกร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามระดับความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและสมบูรณ์ จำนวน 9 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแคไปทดลองใช้ในปีการศึกษา 2566 ศึกษาผลดังนี้ การยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

3.2 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

3.4 การประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน จำนวน 19 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 2) แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 3) แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้ หลังเสร็จสิ้นการทดลองใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนบ้านคลองแค โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและสมบูรณ์ จำนวน 19 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน จำนวน 19 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบประเมินรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้ หลังเสร็จสิ้นการทดลองใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ในสิ้นปีการศึกษา 2566 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนบ้านคลองแค โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและสมบูรณ์ จำนวน 19 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการเปรียบเทียบร้อยละของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค พบว่าผลการเปรียบเทียบร้อยละของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนบ้านคลองแค ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในปีการศึกษา 2566 สูงกว่า ในปีการศึกษา 2565

5.2 ผลการเปรียบเทียบค่าร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีสมรรถนะสำคัญในระดับดีขึ้นไป ก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีสมรรถนะสำคัญในระดับดีขึ้นไป ก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ทุกสมรรถนะสำคัญ ในปีการศึกษา 2566 สูงกว่าในปีการศึกษา 2565

5.3 ผลการเปรียบเทียบค่าร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับดีขึ้นไป ก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับดีขึ้นไป ก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ทุกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในปีการศึกษา 2566 สูงกว่าในปีการศึกษา 2565

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

ที่	องค์ประกอบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1	องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ	4.67	0.58	มากที่สุด
2	องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.81	0.48	มากที่สุด
3	องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า	4.64	0.66	มากที่สุด
4	องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารชุมชน ฯ	4.74	0.60	มากที่สุด
5	องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต	4.68	0.64	มากที่สุด
ภาพรวม		4.70	0.61	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.64 - 4.81 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.48) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารชุมชน ฯ ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.60) องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.64) องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.58) และองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 การศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค แนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษานี้ โดยการศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบ โดยการวิเคราะห์เอกสารและการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิออกเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารชุมชน ฯ องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ซึ่งในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบนี้ผู้วิจัยได้คำนึงถึงบริบทหรือโครงสร้างการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการที่เกิดขึ้นในการพัฒนาครูผู้สอน ซึ่งจะมีลักษณะเป็นรูปแบบเชิงปฏิบัติการ โดยการนำรูปแบบที่ได้สร้างและพัฒนาขึ้นมาไปใช้ในการปฏิบัติการกับครูผู้สอนให้สามารถดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับลัดดา ไตรเทพชนะภัย (2558) กล่าวว่า PDSA (Plan-Do-Study-Act) คือ วงล้อของการปฏิบัติให้เกิดการพัฒนาและการเรียนรู้ ตั้งแต่การออกแบบ (Plan) การนำไปปฏิบัติ (Do) การทบทวน ติดตามประเมินผล (Study)

และการปรับปรุงให้ดีขึ้น (Act) และสอดคล้องกับ Ivancevich (1989) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบเชิงระบบ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต 4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม ซึ่งองค์ประกอบเชิงระบบของรูปแบบที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ได้แก่ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารชุมชน ฯ องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ส่วนข้อมูลป้อนกลับ ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นความเชื่อมโยงระหว่างผลขององค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต และนำข้อมูลป้อนกลับไปยังองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารชุมชน ฯ ซึ่งทั้งสององค์ประกอบดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดผลผลิตที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และสามารถปรับปรุงแก้ไขพัฒนากระบวนการได้มาของผลผลิต

6.2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

6.2.1 การสร้างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ผู้วิจัยได้นำแนวทางการสร้างรูปแบบที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิมากำหนดองค์ประกอบได้จำนวน 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ ผู้วิจัยได้กำหนดหลักการของรูปแบบซึ่งเป็นหลักการที่สอดคล้องและเป็นหลักนำมาปฏิบัติให้เกิดการพัฒนาาร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 3 หลักการ ได้แก่ 1) หลักประสิทธิภาพ 2) หลักการมีส่วนร่วม 3) หลักการกระจายอำนาจ ซึ่งหลักประสิทธิภาพ เป็นหลักการสร้างระบบการทำงานผ่านการวางแผน การวิเคราะห์อย่างเป็นขั้นตอน อันจะมีผลทำให้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ สอดคล้องกับการแก้ปัญหาหรือการยกระดับให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพัชรี หอมรินทร์ (2560) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มโรงเรียนลานกระบือสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า แนวทางการบริหารเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการวางแผนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นให้การช่วยเหลือและหาแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกัน องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ซึ่งสอดคล้องกับปรมพร ทิพย์พรม (2563) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมีองค์ประกอบ ครูคอยทำหน้าที่อำนวยความสะดวกรวมถึงต้องสร้างความรู้ขึ้นใช้เองและส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ขึ้นใช้เองเช่นกัน ครูต้องพัฒนาและปรับเปลี่ยนบทบาทเป็น “โค้ช” มีการออกแบบการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารชุมชน ฯ ซึ่งสอดคล้องกับธเนศ คิตุรงค์ (2551) ศึกษาเรื่องการพัฒนาและผลการใช้โปรแกรมประยุกต์สำหรับพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กรอบแนวคิดพัฒนางานด้วยวงจรคุณภาพพีดีเอสเอ (PDSA) องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต สอดคล้องกับจิริชญ์พัฒน์ ใจเมือง (2563) วิจัยเรื่อง ศึกษารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการบริหารด้วยกระบวนการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร ส่งผลต่อผลลัพธ์ด้านคุณภาพนักเรียนและผลผลิตด้านคุณภาพครู

6.2.2 การตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ผู้วิจัยได้ตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อร่างรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.58 - 4.72 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.58) ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.59) และด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ และมีความคิดเห็นต่อร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.56 - 4.75 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.55) รองลงมา คือ ด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.57) ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.59) และด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ สรุปได้ว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมทุกด้าน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค มีขั้นตอนการออกแบบและสร้างขึ้นอย่างมีแบบแผน สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของโรงเรียนบ้านคลองแค มีผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการวิจัยทางการบริหาร ผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จด้านการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และอดีตผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนต่าง ๆ ร่วมพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะจนได้รูปแบบและคู่มือการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้าน คลองแค ที่น่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ รวมถึงคู่มือมีองค์ประกอบที่สำคัญครบถ้วน รูปแบบมีความน่าสนใจสามารถนำไปสู่วิธีปฏิบัติได้ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับอำนาจ เหลือน้อย (2561) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ได้แสดงความคิดเห็น คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับมากที่สุด

6.3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

6.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบร้อยละของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในปีการศึกษา 2566 สูงกว่า ในปีการศึกษา 2565 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนได้ตรงตามคำเป้าหมายของสถานศึกษา เกิดการพัฒนาผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านคลองแค มุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนครอบคลุม ทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย ซึ่งสอดคล้องกับ Vescio, Ross, and Adam (2008) ศึกษาเรื่อง

ผลกระทบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพต่อการฝึกฝนทางการสอนของครู และการเรียนรู้ของผู้เรียน (A Review of Research on the Impact of Professional Learning Communities on Teaching Practice and Student Learning) พบว่า ผลกระทบจากชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีต่อการจัดกระบวนการทางการสอนของครูที่สามารถปรับปรุงวิธีการทางวิชาชีพในสถานศึกษา ซึ่งพาไปสู่การปรับปรุงระบบการสอน การร่วมแรงร่วมใจและส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.3.2 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในระดับดีขึ้นไป ก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ทุกสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในปีการศึกษา 2566 สูงกว่า ในปีการศึกษา 2565 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแคมีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลลัพธ์ที่สามารถเทียบเคียงได้กับมาตรฐานระดับชาติ จัดการเรียนรู้ที่ติดตามดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การช่วยเหลือรอบด้าน สอดคล้องกับ Holt and Hind (1994) ได้จำแนกองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ พบว่าองค์ประกอบย่อยที่ส่งผลต่อนักเรียน ได้แก่ องค์ประกอบด้านการเรียน ประกอบด้วย หลักสูตรการสอน การพัฒนาบุคลากร ความคาดหวังในความสำเร็จสูง และการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

6.3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในระดับดีขึ้นไป ก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ทุกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในปีการศึกษา 2566 สูงกว่า ในปีการศึกษา 2565 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค สามารถนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถครอบคลุมทุกด้าน สอดคล้องกับความต้องการของการเป็นพลเมืองที่ดีและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาที่ว่าการพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข และสอดคล้องกับ Austin, and Reynolds (1990) ได้ศึกษาและรายงานว่าการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมียุทธศาสตร์ที่แสดงถึงความสำเร็จ ประการหนึ่ง ได้แก่ การมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ

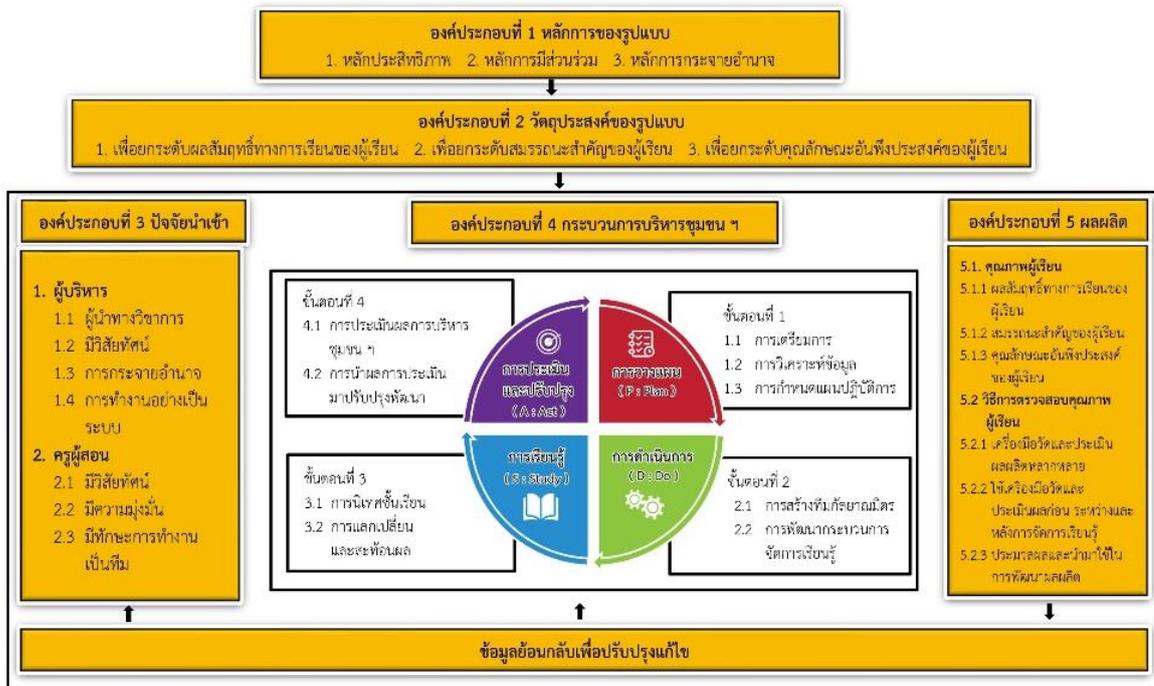
6.3.4 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ผลการความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.64 - 4.81 ซึ่งอยู่ในระดับ มากที่สุดทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.48) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารชุมชนฯ ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.60) องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.64) องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.58) และองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ พบว่า

ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแคเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยผลการเปรียบเทียบร้อยละของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการเปรียบเทียบค่าร้อยละของผู้เรียนที่มีสมรรถนะสำคัญทางการเรียนในระดับดีขึ้น และผลการเปรียบเทียบค่าร้อยละของผู้เรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับดีขึ้นไปก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ปีการศึกษา 2566 สูงกว่าในปีการศึกษา 2565 นอกจากนี้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ยังส่งผลให้ครูผู้สอนได้รับการค้นพบกระบวนการเรียนการสอน มีความรู้ความสามารถและทักษะในการเรียนการสอน ทักษะการทำงานเป็นทีม เกิดความมุ่งมั่นและสอดคล้องกับสุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี (2560) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ พบว่านักศึกษาได้รับการจัดเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในภาพรวมอยู่ระดับดี

6.4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ผลการประเมินของครูผู้สอนมีความคิดเห็นในด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่ามีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.65 - 4.82 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีระดับความเป็นประโยชน์สูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.43) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.54) องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.61) องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.58) และองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารชุมชน ฯ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.63) ตามลำดับสรุปได้ว่าด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในภาพรวมและทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแคได้สร้างและพัฒนาตามหลักการทางวิชาการ ผ่านการตรวจสอบและแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนมีการปรับปรุงพัฒนาตามข้อเสนอแนะ และผลการทดลองใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับคำชี้แนะจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ตรงด้านการบริหารโรงเรียน จึงส่งผลให้มีรูปแบบการบริหารที่สอดคล้องกับบริบทอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับชัยรัตน์ เจริญสุข (2564) ศึกษาเรื่อง รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ พบว่าการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

7. องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดและการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ทำให้ได้ทราบผลของการวิจัยสามารถนำไปใช้ยกระดับคุณภาพผู้เรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สรุปได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค

จากแผนภาพองค์ความรู้ที่ได้รับคือ รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแคประกอบด้วย 5 องค์ประกอบดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการบริหารชุมชนฯ และองค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ผ่านเกณฑ์ที่ได้วิเคราะห์สามารถนำมาใช้ในการสร้างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ให้มีประสิทธิภาพได้ตามเป้าหมายของสถานศึกษา ดังนั้นการนำรูปแบบไปใช้ควรคำนึงถึงบริบทและความสอดคล้องของสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อเป็นการช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแค ได้สร้างและพัฒนาถูกต้องตามหลักวิชาการ ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ส่งผลให้มีความเหมาะสม สามารถนำมาใช้พัฒนาโรงเรียนได้อย่างยั่งยืน ดังนั้นการนำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบไปใช้ต้องศึกษาอย่างละเอียด สร้างความเข้าใจจนเกิดองค์ความรู้ในทุกประเด็นก่อนนำไปใช้จริง

8.2.2 การนำรูปแบบไปใช้นั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ทั้งบุคลากรภายในโรงเรียน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามา มีบทบาทสำคัญที่ช่วยสนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงได้ตามวัตถุประสงค์

8.2.3 ควรนำรูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองแคให้เป็นโรงเรียนคุณภาพ นำรูปแบบที่ได้สร้างขึ้นไปใช้ในการยกระดับคุณภาพกับโรงเรียนต่าง ๆ ที่มีลักษณะแบบเดียวกัน

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้เกิดแนวทางการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการของสถานศึกษา

8.3.2 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบความสัมพันธ์เชิงปัจจัยสาเหตุของการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านคลองแค ในด้านผลลัพธ์ของนักเรียนที่ทันสมัยและสร้างองค์ความรู้เหมาะกับการศึกษายุคใหม่

9. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิรัชญ์พัฒน์ ใจเมือง. (2563). รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**. 31(2). 55-70.
- ชัยรัตน์ เจริญสุข. (2564). รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ. **วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ**. 3(3). 84-100.
- ธเนศ คิตุรุ่งเรือง. (2551). **การพัฒนาและการประเมินผลการใช้โปรแกรมประยุกต์สำหรับพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ปรมพร ทิพย์พรม. (2563). ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1. **วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษาและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์**. 10(1). 109-119.
- พัชรี หอมรีน. (2560). แนวทางการบริหารเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในกลุ่มโรงเรียนลานกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1. **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.**
- ลัดดา ไตรเทพชนะภัย. (2558). กระบวนการและผลการดำเนินงานของการพัฒนาคุณภาพบริการของศูนย์บริการสาธารณสุข 39 ราษฎร์บูรณะ. **วารสารพยาบาลสาธารณสุข**. 29(3). 103-122.
- สมาน อัครภูมิ. (2550). การใช้การวิจัยพัฒนารูปแบบในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี**. 2(2). 76-84.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). **7 ทศวรรษใต้ร่มพระบารมี พระบรมราชาวิทธานการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส.ซี.พี.ริ้นท์แอนด์แพค จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุภัทรา ภูษิตรัตน์วาลี. (2560). **การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อำนาจ เหลื่อน้อย. (2561). **รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Austin, G. E., & Reynolds, J. D. (1990). Managing for improved school effectiveness: An international survey. **School Organization**. 10(2/3). 167-178.
- Ivancevich, J. H. (1989). **Management: Principles and Functions**. Boston, MA : Richard D. Irwin.
- Vescio, V., Ross, D., & Adam, A. (2008). A Review of Research on the Impact of Professional Learning Communities on Teaching Practice and Student Learning. **Teaching and Teacher Education: An International Journal of Research and Studies**. 24(1). 80-91.

10 คำขอบคุณ

บทความนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ ดร.ปฐมพรณ์ อินทรางกูร ณ ออยุธยา คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรี และ รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และเสียสละเวลาให้กับผู้วิจัยมาเป็นอย่างดี ตลอดทั้งให้ความอนุเคราะห์ตรวจทานแก้ไขด้วยความเอาใจใส่